

FÖLDMŰVEK

6-13. táblázat. A talajok osztályozása kézi fejtés szempontjából

Talajosztály	A talaj megnevezése	A talaj közepes térfogatsúlya természetes nedvességi állapotban kN/m ³	Kohézió, kPa	A kitermelés módja, eszközei
I.	Laza homok Laza iszapos homok Laza termőtalaj Tőzeg stb.	15,0 16,0 12,0 8,0	< 2,5	lapáttal és ásóval
II.	Nedves homok Homokos kavics Könnyű löszszerű homokos agyag Nedves, laza lösz, meszes vagy egyéb sókkal kötött nedves homok Apró és közepes kavics 15 mm-ig Tömör termőföld fűgyökézzel Tőzeg és termőföld 30 mm átmérőig terjedő gyökézzel Homok és termőföld kavicsal és zúzalékkal keverve Leülepedett feltöltés kavics- és zúzalékkeverékkel stb.	19,0 18,0 16,0 16,0 17,0 14,0 11,0 16,5 17,5	2,6...50	ásóval, lapáttal, kevés csákányozással
III.	Összetömörödött, meszes vagy egyéb sókkal kötött homok Kövér, lágy agyag kavicszárványokkal Nehéz homokos agyag Durva kavics, nagy szemcséjű folyami kavics és zú- : zalék 15...40 mm-ig Száraz lössz, természetes nedvességű lösz kavicsal keverve Termőföld vagy tőzeg 30 mm-nél nagyobb átmérőjű gyökézzel Homokos agyag közüzalékkal vagy kavicsal és épület törmelékkel keverve	20,0 18,0 17,5 17,5 18,0 14,0 19,0	51...70	lapáttal, állandó csákányozással a csákány lapos végével; kavicsos, köves talajok a csákány hegyes végével fejthetők
IV.	Tömör agyag kavicszárványokkal Kövér agyag és nehéz homokos agyag, abban kő-zúzalék, kavics, épület törmelék, legfeljebb 25 kg-ig terjedő nagy kövekkel, legfeljebb 10%-os nagykő-tartalommal, csákány lapos végével fejthető kemény, szikes agyag Agyaggal kötött konglomerátum, legfeljebb 10% 50 kg-os Palás agyag Nagy szemű kavics 90 mm átmérőig, legfeljebb 10 kg-os kövekkel keverve	19,5 19,5 20,0 20,0 19,5	71...90	lapáttal, csákány hegyes végével és esetleg bontórúddal
V.	Tömör, megkeményedett lösz és megkeményedett, sókkal kötött talaj Mecementesedett építési törmelék Nem mállott kohászati salak Lágy márga és kovaföldes tömör agyag Kőgörgeteg legfeljebb 30% 50 kg-os kötömb-tartalom-mal (amennyiben kötömb-tartalma 30%-nál nagyobb, az egész talaj a VI. kategóriába tartozik) Barnaszén Lágy kőszén Lágy mész- vagy homokkő Száraz, kemény agyag Gyengén cementeseden konglomerátum Különbéle nem kemény pala Gipsz stb.	18,0 18,5 15,0 19,0 21,0 12,0 13,0 15,5 19,5 19,0... 22,0 20,0 22,0	91...100	részben kézi erővel, bontórúddal, csákánnyal, bontókalapáccsal és ékkel, helyenkénti robbantásokkal
VI.	Tufa és habkő Lyukacsos, hasadékos mészkő Antracit Közepes keménységű pala Közepes keménységű márga Repedéses puha homokkő Mészcementtel kötött kavicsos konglomerátum, üledék közetből stb.	11,0 12,0 15,0 27,0 23,0 19,0 22,0	1001...5000	fejtőkalapáccsal, ékkel, bontórúddal és robbantással
VII.	Tömör mészkő, dolomit, gránit, bazalt, andezit stb.	20...28	>5000	csak robbantással

Forrás: Mérnöki kézikönyv 1. Műszaki Könyvkiadó Bp. 1981. Földművek építése fejezet, 874. oldal